

דין גנב

"כי יגנב איש שור או שׂה וטבחו או מכרו חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת השׂה" [שמות כ"א, ל"ז].

"חמישה בקר וגוי - אמר רבן יוחנן בן זכאי חס המקום על כבודן של בריות, שור שהולך ברגליו ולא נתבזה בו הגנב לנושאו על כתפו, משלם חמישה, שה שנושאו על כתפו, משלם ארבעה הואיל ונתבזה בו. אמר רבי מאיר בא וראה כמה גדולה כחה של מלאכה, שור שבטלו ממלאכתו משלם חמישה שה שלא בטלו ממלאכתו ארבעה :
תחת השור תחת השׂה - שנאן הכתוב לומר, שאין מידת תשלומי ארבעה וחמישה נוהגת אלא בשור ושה בלבד" [רש"י]

"אם המצא תמצא בגדו הגנבה משור עד חמור עד שׂה חיים שנים ישלם" [שמות כ"ב, ג'].

עבודה

1. גניבה שנמצאה אצל הגנב כמה עליו לשלם לבעלים?
2. "כי יגנב איש שור או שׂה וטבחו..." מה פירוש המילה "טבח"?
3. גניבה שנמכרה או נטבחה על ידי הגנב ונתפס, כמה עליו לשלם?
4. עיין ברש"י ד"ה "תחת השור, תחת השׂה" וכתוב:
[א] מה קשה לרש"י מפסוק זה?
[ב] כתוב האם בכל הגניבות הדין זהה?
5. עיין ברש"י ד"ה "חמישה בקר" וכתוב את שתי הדיעות מדוע על הגנב לשלם תשלומי ארבעה וחמישה?
6. מה הינך לומד על מידותיו של הקב"ה על פי דעת רבי יוחנן בן זכאי, הרחב!